

Erasmus+

Zajednička izjava za kvalitetno uključivo obrazovanje

Veljača 2023

Ovaj dokument zajednička je izjava koju su napisale partnerske organizacije projekta Erasmus+ Open up (dalje u tekstu "mi"): šest organizacija uključenih u inicijative uključivog obrazovanja u četiri različite zemlje EU (Francuska, Španjolska, Hrvatska i Cipar).

Cilj ovog projekta je doprinijeti osiguravanju kvalitetnog uključivog obrazovanja (formalnog i neformalnog) za djecu i mlade s oštećenjima vida i sluha.

Ovaj dokument rezultat je dvije i pol godine uzajamnog učenja o našim nacionalnim kontekstima te razmjeni dobrih praksi. Upućen je kreatorima politika i daje preporuke za poboljšanje kvalitete uključivog obrazovanja.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Potpora Europske komisije izradi ove publikacije ne predstavlja odobravanje sadržaja koji odražava samo stajališta autora te se Komisija ne može smatrati odgovornom za bilo kakvu uporabu informacija sadržanih u njoj.

Erasmus+

Prema Europskoj agenciji za posebne potrebe i uključivo obrazovanje: "Krajnja vizija uključivih obrazovnih sustava jest osigurati da se svim učenicima bilo koje dobi pruže smislene, visokokvalitetne obrazovne mogućnosti u njihovim lokalnim zajednicama, zajedno s njihovim prijateljima i kolegama" (Europska agencija, 2015.).

Izgradnja uključivog društva prioritet je za sve.

Promicanje "raznolikosti i uključenosti" ključno je i primjenjuje se na sve. Međutim, primjećujemo da često postoji zbrka između: **integracije i uključenosti**. **Integracija** znači da se mlada osoba s posebnim obrazovnim potrebama i njezini roditelji moraju prilagoditi redovnim školama i institucijama dok je **uključenost** načelo koje se temelji na potrebama osoba, bez obzira na njihov invaliditet, a u cilju osiguravanja njihovog aktivnog sudjelovanja u društvu na različite načine i u skladu s njihovim kapacitetima. U kontekstu formalnog obrazovanja nije na mladoj osobi s posebnim obrazovnim potrebama i njezinim roditeljima da se prilagode obrazovnom sustavu, već upravo obratno, obrazovni sustav se treba prilagoditi i biti dostupan svima.

Svjesni smo da su europska strategija i naše nacionalne obrazovne javne politike doista uključivi. **No**, uključivo obrazovanje ideal je koji je teško postići upravo zbog raznolikosti posebnih obrazovnih potreba. Individualna podrška i prilagodbe su još uvijek potrebne. **Zalažemo se stoga za obrazovne sustave koji uključuju individualnu podršku i osnaživanje ranjivih mladih osoba**, omogućujući im da napreduju kao učenici i aktivni članovi društva.

"Odgovorna" uključiva obrazovna politika koja odgovara na potrebe mladih s osjetilnim oštećenjima čini se ostvarivom **samo ako naše vlade razmotre sljedeće preporuke:**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Potporna Europske komisije izradi ove publikacije ne predstavlja odobravanje sadržaja koji odražava samo stajališta autora te se Komisija ne može smatrati odgovornom za bilo kakvu uporabu informacija sadržanih u njoj.

1

ZDRAVSTVENE USTANOVE TE USTANOVE I USLUGE SOCIJALNE SKRBI KLJUČNE SU ZA UKLJUČIVO OBRAZOVANJE

To su ključni akteri holističkog pristupa usmjerenog na djecu koji obvezuju roditelje, redovne škole, organizacije mladih, sportske klubove ili bilo koju drugu organizaciju u kojoj mlada osoba komunicira s drugim osobama, jer:

- djeluju kao sredstva kojima se pruža stručno znanje i podrška osobama s invaliditetom te informiraju mlade korisnike i njihove obitelji;
- pružaju podršku kojom se promiče osnaživanje prilagođenog i brižnog pristupa, čime se održava neovisnost;
- kontinuirano se prilagođavaju i proširuju svoje usluge inovativnim projektima (npr. projekt [Open up](#), a koji odgovaraju posebnim obrazovnim potrebama (uključujući i djecu i mlade s višestrukim oštećenjima);
- podižu svijest i promiču kulturu odgovorne uključenosti koja doprinosi pozitivnim promjenama u društvu.

2

LUNAPRJEĐENJE
INVALIDITETOM

PRISTUPAČNOSTI

ZA

OSOBE

S

uz mjere i veća ulaganja u sljedeća područja:

- pomoćna/asistivna tehnologija: Postoje mnoge prilagodbe (računala, pametni telefoni, slušalice za slabovidne osobe, pametne naočale...), ali njihovi troškovi često su previsoki i obično su financirani samo djelomično ili ih se kroz sustav zdravstvene zaštite ne može kupiti.
- javni gradski prostori i ustanove otvorene za javnost – svi javni prostori, zgrade moraju biti dostupni i pristupačni svima pod jednakim uvjetima.
- digitalna pristupačnost - od 23.09.2019. na snazi je [Zakon o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora](#) kojom su tijela javnog sektora dužna prilagoditi svoje digitalne sadržaje, kako bi se stvorilo uključivo društvo, koje svima daje jednake mogućnosti za primanje, slanje i korištenje informacija u digitalnom okruženju.
- Materijali za učenje - jednostavne prilagodbe postoje, ali se zapravo koristi vrlo mali broj ili nažalost niti jedna od njih (npr. nedostatak svijesti roditelja djece s osjetilnim oštećenjima i redovnih institucija dovodi do pogrešne komunikacije ili ponekad uopće nema komunikacije sa specijaliziranim ustanovama za zdravstvenu i socijalnu skrb, što negativno utječe na cjelokupno iskustvo učenja mlade osobe)

3

SENZIBILIZACIJA I EDUKACIJA

Prve dvije preporuke ne mogu funkcionirati bez ove treće jer je za holistički pristup usmjeren na djecu potrebna svijest javnosti i stručnjaka; i zato što spomenuta infrastrukturna i tehnološka poboljšanja nikada neće zamijeniti ljudsku pomoć i podršku.

Svi dionici koji se bave ranije navedenim holističkim pristupom trebali bi biti educirani. Uključivo obrazovanje mora se pružati u sigurnom i brižnom okruženju. Stručnjaci koji rade u redovnim institucijama trebaju imati podršku upravnih tijela institucije, donositelja odluka na svim razinama kao i lokalne zajednice. Razvijanje novih zanimanja i usavršavanje postojećih postiže se daljnjim ulaganjem u cjeloživotno učenje (npr. kurikulum osposobljavanja Open up).

Erasmus+

Partneri projekta Open up naglašavaju kako prateći ove preporuke o kvalitetnom, uključivom obrazovanju za sve, obitelji, škole, zajednice i vlade na svim razinama moraju biti svjesne da obrazovni sustav nije dovoljno uključiv i da nije na mladoj osobi da mu se prilagodi.

Vodič za pristupačnost te kurikulum za osposobljavanje poticaj su koji doprinose poboljšanju kvalitete uključivog obrazovanja te vas stoga pozivamo na njegovu širenje i provedbu među svim uključenim dionicima.

CAutori i metoda rada

Sadržaj ove Zajedničke izjave razvijen je pristupom "odozdo prema gore", a rezultat je savjetovanja s dionicima uključivog obrazovanja iz pet različitih regija i gradova uključenih u ovaj projekt: Hauts-de-France, Andaluzija i Baleari (Španjolska), Zagreb (Hrvatska) te Nikozija (Cipar). U stvaranju ove Izjave, svojim iskustvom i znanjem, pridonijelo je i preko 50 stručnjaka za uključivo obrazovanje i osjetilna oštećenja iz naših lokalni multidisciplinarnih odbora.

- La Vie Active i Ouvrir Les Yeux iz Hauts-de-France
- Verdiblanca, Andaluzija
- Innovation Training Centre, Baleari
- Hrvatski savez gluhih i nagluhih iz Zagreba
- INNOVADE iz Nikozije

LA VIE Association reconnue
d'utilité publique
ACTIVE
Humaniste et Fraternelle

Asociación de Personas
con Discapacidad
VerdiBlanca

HSGN
HRVATSKI SAVEZ GLUHIH I NAGLUHIH

innovADE
LEADERSHIP IN INNOVATION

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Potpora Europske komisije izradi ove publikacije ne predstavlja odobravanje sadržaja koji odražava samo stajališta autora te se Komisija ne može smatrati odgovornom za bilo kakvu uporabu informacija sadržanih u njoj.